

Nit de la Geografia (2019)

Ascensió nocturna al Montmaneu

Jesús Burgueño

La primera celebració de la Nit de la Geografia a Lleida es pot qualificar d'èxit, gràcies a que la pluja, persistent durant tot el dia, afortunadament va obrir un parèntesi de treva coincidint amb les hores de l'activitat. Si bé els xàfeces precedents van restar assistència a l'activitat respecte del que estava previst, onze geògrafs i una geògrafa vam efectuar, sense cap problema, l'ascensió al Montmaneu,¹ cim de 495 m (gairebé sostre comarcal del Segrià), sortint a partir d'una cota de 240 m, fent un trajecte total d'uns 6 km. L'única dificultat es troba en la pronunciada rampa final (la punta), responsable del característic perfil punxegut de la muntanya (un tossal testimoni erosionat), que es fa visible des de bona part de la plana de Lleida, fins i tot des de Cubells o d'elevacions properes a Cervera. Per això alguna hipèrbole viquipediana gosa dir-ne Everest del Segrià.

En començar, encara amb llum, vam apuntar algunes dades remarcables de la zona, com ara la notable asimetria de la densitat de coberta vegetal que presenten les dues cares, sud i nord, de la muntanya. La visió nocturna de la llum urbana va permetre identificar un sensible continu de pobles en les proximitats del Segre, des de Lleida fins a Seròs. A banda d'aquesta il·luminació septentrional, també la columna de vapor de la nuclear d'Ascó feia de mirall reflector per la banda sud. Les llums vermelles dels molins de vent (la Granadella, Almatret...) completaven un paisatge nocturn una mica fantasmagòric.

Després de l'ascensió es van recuperar forces –molt gratament– a la Granja d'Escarp, el poble més immediat a la muntanya, riberenc del Segre, si bé val a dir que el cim o punta de Montmaneu pertany (per poc) a l'extens terme de

1. Hi ha vacil·lacions sobre la grafia correcta d'aquesta muntanya. En el mapa aixecat per l'Estat Major el 1865 figura com a Mont-Maneu i en la 1a edició del MTN com a Monmeneu. L'ICGC s'ha decantat darrerament per Montmaneu (així es visualitza a escala 1:5.000) però inicialment emprava Montmeneu (així figura a escala 1:25.000 i menors). Encara que l'ICGC l'anomena "Punta de Montmaneu" entenem que aquesta expressió només es aplicable al cim del con i no pas al conjunt de la muntanya. D'altra part, encara que l'ICGC retola els diversos monts (Montseny, Montnegre, Montsec, Montsant, Montsià...) sense article –a l'igual que les comarques–, és evident que en el llenguatge oral acostuma a ser-hi (excepte en el cas de Montserrat). Val a dir que, excepcionalment, l'ICGC empra l'article (el Mont, Massís del Montgrí, el Montmell...) i tampoc el pot defugir en denominacions oficials: Parc Natural del Montseny o PN del Montsant.

Seròs. En acabat ens vam atansar al que resta en peu de l'antic convent de Santa Maria d'Escarp, a la riba que pertany a Massalcoreig, en l'interfluvi de Cinca i Segre (l'Aiguabarreig). En allà la historiadora, M. Jesús Llaveró (Arxiu Històric de Lleida) ens va fer un excel·lent resum de la trajectòria històrica d'aquest cenobi d'origen cistercenc, la importància històrica del qual resta testimoniada en la subjecció fundacional que evidencia el mateix topònim del poble veí.

La satisfacció general per la sortida permet augurar la realització de properes edicions de la Nit de la Geografia per les terres de Lleida.

Fotos: Albert Pèlachs